

ת"פ 39381/12/15 - מדינת ישראל נגד יעקב חנון

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 39381-12-15 מדינת ישראל נ' חנון (עצור בפיקוח)
תיק חיצוני: 119554/15

בפני כבוד השופט ד"ר אוהד גורדון
המאשימה מדינת ישראל על-ידי יחידת תביעות ירושלים
נגד יעקב חנון על-ידי ב"כ עו"ד א' הרמן
הנאשם

הכרעת דין משלימה

כפי שפורט בפרוטוקול מיום 2.5.16, בין הצדדים נטושה מחלוקת בשאלה מהי העבירה בגינה יש להרשיע את הנאשם בנוגע לאישום הרביעי. בכך אדון.

העובדות והמחלוקת

- העובדות הרלבנטיות כוללות את עובדות האישום הרביעי אשר אושרו בידי ההגנה, בתוספת שנדונה בפרוטוקול הנזכר לעיל ואושרה בידי שני הצדדים. לפיהן, ביום 14.12.15 בשעה 11:50 או בסמוך לה, לאחר תיאום טלפוני בין הנאשם לבין השוטר נסים קטנוב (להלן: "השוטר") במסגרתו סיכמו על מכירת 220 גרם קנבוס תמורת ₪ 85 לגרם, בידי הנאשם לשוטר, הגיע השוטר לרח' יוסף בן מתתיהו בירושלים. הנאשם נכנס לרכבו של השוטר כשברשותו שקית ובה הסם. הוא התיישב והניח את השקית על רצפת הרכב, בין רגליו. השוטר נטל את השקית ממיקום זה. לאחר זמן קצר נעצר הנאשם, כשהוא בתוך הרכב.
- המאשימה סבורה כי עובדות אלה מבססות את העבירה שיוחסה לנאשם בכתב האישום, של סחר בסם מסוכן לפי סעיפים 13 ו-19א לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973 (להלן: "פקודת הסמים"). ההגנה, מנגד, טוענת שמדובר בניסיון לעבור את העבירה האמורה.

דין והכרעה

עוד על העובדות

- היות שההגנה מצאה לחדד, בפרוטוקול הישיבה הנזכרת לעיל, כי הנאשם לא מסר פיזית את שקית הסם לידי השוטר אלא הניחה על רצפת הרכב משם נטלה השוטר, אני מוצא לקבוע, בפתח הדיון המהותי, כי את מעשי הנאשם יש לראות כהעברה של הסם לידי השוטר-הקונה, כחלק ממכר של הסם לשוטר. זאת, למרות שהנאשם

עמוד 1

הניח את שקית הסם על רצפת הרכב, משם נטלה השוטר ולא מסר את השקית ישירות לידי השוטר.

מסקנה זו נלמדת מבחינת התנהלותו האמורה של הנאשם בתוך מכלול הנסיבות: ראשית, המפגש שבין השוטר לנאשם הגיע בהמשך לשלוש מכירות קודמות של סמים, בידי הנאשם לשוטר, כמפורט בשלושת האישומים הנוספים שבכתב האישום. שנית, המפגש מושא האישום הרביעי לא היה מקרי, אלא התבצע בהתאם להסכמה המוקדמת לביצוע מכירה נוספת של סם בידי הנאשם לשוטר, ולאחר שסוכמו פרטי העסקה, בדגש על כמות הסם ומחירו. שלישית, את התנהלות הנאשם לא ניתן לראות אלא כמהלך של מסירת הסם לשוטר במסגרת מכירתו: הנאשם נכנס לרכב וברשותו הסם, התיישב, הניח את שקית הסם וצפה בשוטר נוטל אותה מבלי שהביע הסתייגות כלשהי מכך ומבלי שנטען כי ביקש לשמור את הסם לעצמו ולא למוסרו לידי השוטר.

מכל אלה עולה, כי הנאשם פעל כדי להגשים את ההסכמה המוקדמת ולמכור את הסם לשוטר, ובמסגרת זו מסר את הסם לשוטר בדרך הנזכרת לעיל ותוך שציפה לקבל תמורתו את הסכום עליו סוכם.

סעיף העבירה המתאים

4. מכאן למחלוקת המשפטית שהוצגה לעיל. את עמדת ההגנה לפיה מדובר בעבירה של ניסיון לסחר בסם לא ניתן לקבל. סעיף 13 לפקודת הסמים קובע כדלקמן:

"לא ייצא אדם מסוכן, לא ייבא אותו, לא ייקלע לייצוא או ייבואו, לא יסחר בו, לא יעשה בו שום עסקה אחרת ולא יספקנו בשום דרך בין בתמורה ובין שלא בתמורה, אלא אם הותרה בדבר בפקודה זו או בתקנות לפיה או ברשיון מאת המנהל".

העבירה המיוחסת לנאשם כוללת אפוא מספר חלופות, ובהן "סחר" בסם ועשיית "עסקה אחרת" בסם.

5. בהלכה הפסוקה נקבע, כי מקום בו גובש הסכם לקניה או למכירה של סחר בסם מסוכן, אין המדובר בעבירה של ניסיון לסחר בסם אלא בעבירה מושלמת של "עשיית עסקה אחרת" בסם, לפי סעיף 13 הנזכר לעיל. גם במקרים אחרים בהם נעדר מן ההתרחשות אחד הרכיבים העובדתיים הדרושים לגיבוש של "סחר", כגון במקרים בהם העביר המוכר לקונה חומר שהתברר בדיעבד כי אינו סם, חלה החלופה של "עסקה אחרת" בסם. ראו למשל ע"פ 214/84 חוזה נ' מדינת ישראל (6.5.85); רע"פ 5996/09 עכילה נ' מדינת ישראל (26.7.09).

6. מן העובדות המוסכמות עולה כי בין השוטר לנאשם התגבש הסכם למכירת הסם, שכלל קביעת כמות ומחיר הסם. במקרה דנן חרגה ההתרחשות מגדר הסכמה בלבד, שכן זו הגיעה לכדי מימוש במפגש שבין השניים אליו הגיע הנאשם מצויד בסם, והעבירו לידי השוטר. די בכך כדי לשלול את הטענה לפיה מדובר בעבירה של ניסיון. לכל הפחות מדובר ב"עסקה אחרת", דבר הממקם את מעשי הנאשם בגדרי סעיף העבירה המושלמת המיוחס לו.

7. במצב זה, נחלשת נפקותה של השאלה האם מעשי הנאשם עונים גם לחלופת ה"סחר" ולא רק לחלופת ה"עסקה האחרת" שבסעיף 13 לפקודת הסמים. זאת, משום שבכל מקרה מתגבשת האחריות לביצוע עבירה לפי הסעיף האמור. ועם זאת, נוכח המחלוקת שהתעוררה, אדון בקצרה בשאלה.

8. סחר, כידוע, דורש "עשיית עסקה ממש" בסם, ולא די בכוונה לסחר. נדרש ביצועה של עסקה בעין (ע"פ 68/75 שושנה נ' מדינת ישראל (21.6.75)).

מעשי הנאשם מקיימים דרישה זו. זאת, שוב, נוכח בחינתם על רקע מכלול הנתונים: הנאשם והשוטר סיכמו ביניהם מראש את פרטי העסקה, בדגש על כמות ומחיר הסם. הנאשם הגיע לפגישה ביניהם כמוסכם כשעמו הסם, וסיפק בפועל את הסם לקונה בצפייה לקבל תמורתו כסף. בכך ביצע מכירה של הסם, שמהותה אינה משתנה וזאת גם אם טרם קיבל את התמורה עבור הסם בעת שנעצר.

9. אני ער לטענה אפשרית לפיה מקום בו טרם בוצע התשלום עבור הסם שהתקבל, לא נערכה עסקה. אני סבור כי פרשנות מעין זו של חלופת הסחר בסם היא סבירה, בנסיבות הליך זה. המדובר בהסדר בדין הפלילי, שיש לפרשו בהתאם לתכליותיו. אלה עוסקות בפגם המוסרי הניכר שבהפצת סם בציבור למען בצע כסף. החלופה הנדונה מטפלת בסיטואציות של מכירת סם, וסיטואציה שכזו ארעה במקרה דנן: הצדדים סיכמו על כמות ומחיר, נפגשו והסם נמסר בפועל לקונה בצפייה לקבלת תמורה והפקת רווח. הדבר מגבש את הפגם המוסרי הנדון לעיל. זאת גם בשים לב לכך שאותו מוכר מכר בעבר מספר פעמים סמים לאותו קונה.

השאלה האם המוכר הפיק, בפועל, את רווחיו מן העסקה אינה משנה, לטעמי, ממהותה של העסקה כמהלך של מכר הסם. להשוואה, אני סבור כי מהות העסקה הייתה משתנה לו סיכמו הצדדים מראש שהסם יסופק במועד מסוים והתמורה תשולם רק במועד מאוחר יותר, והמוכר נתפס לאחר האספקה אך טרם התשלום. מהות העסקה הייתה נותרת בעינה גם בדוגמא אחרת, בה קיבל הקונה את הסם לידי ושילם רק חלק מהתמורה. כל אלה מהוות עסקאות של מכירת סם, שהוא בגדרי הסחר בסם. לבסוף אוסיף, כי אינטרס העברין-המוכר להפיק רווח מן העסקה אינו כזה שראוי להגנתו של המשפט, והפגיעה בו (משום שהתמורה בעד הסם טרם התקבלה) אינה גורם שהולם לראותו כאלמנט הגורע מן האחריות הפלילית.

10. על כן אני מרשיע את הנאשם בעבירה של סחר בסם לפי הסעיפים הנזכרים בפסקה 2 לעיל.

11. המזכירות תשלח את הכרעת הדין המשלימה לצדדים. הטיעון לעונש יישמע במועד שנקבע.

ניתנה היום, כ"ו ניסן תשע"ו, 04 מאי 2016, בהעדר הצדדים.